

דברתי הבוקר עם סולר. מסרתי לה עמדתנו. היא
אופורטיניסטית, לדבריה, ובעד הסוכנות, כשיעברו אחנו יעברו
ברוחנו. אם יש באמת סכנות בתכנית זו ונוכחית לה זאת - תהגד
אני היא. החלט שנמשיך שיחתנו.

באספת. פתח את הוכחות סופרסקי. ביקר את המצב הפוליטי.
פקידים אויבים. אי השתתפות המשלה בצרכינו. מה שעשו זה חלק
קטן מהחוב הכגיע לנו. ביטול האבטונומיה של ח"א; התנקשות בזכות
השפה העברית, מיעוט פקידים עברים, יחס לעליה. בסוף הביע התנגדות
לסוכנות. אחריו דבר רייך. אנחנו חלשים. אין לנו כסף. בחור
יהודים אנו רוצים שלא רק ציונים כי אם כל העם ישתתף בבנין הארץ.
למתנגדים של הסוכנות אין כל רעיון ותכנית מלבד התנגדות. המוני
הציונים בעד הסוכנות, המוני היהודים עוד יותר. א"י חביבה להם
ככל דוקטרינה. דורש יד הקיפה להגשים את הסוכנות.

אחריו דבר ברבשטיין: לא מביע דעה בל המזרחי. מהמנהיגים
שמענו אתמול רק שאבדו את האמון בעצמם ובחלוצה הציונית. עונת
לרייך. ההתנגדות לסוכנות יש בה יותר תכנית מאשר בתכנית הסוכנות.
ויצמן לא פעל לפי הוראות הקונגרס. אין עליה בתכנית, אין קרקע
לאומי, אין עבודה עברית, אין שפה עברית. הדעות במזרחי חלוקות.
בעד תכנית זו אין אף דעה אחת, אולם יש דעה שעם הקונים אפשר לקבל,
ויש דעה שיש לדחות בכל אופן.

רוזנטבליט בטם האכסקוטיבה: הנה"צ מיעצה לצמצם את הוכוח עם ועדת הסוכנות בנמוקים משקיים בלבד. הנה"צ מתנגדת לעמדת הועדה להחליף את הקבוצות החדשות במושבים בלי הסכמת המתיישבים.

לוקר שואל מדוע לא פרסמחם זאת בהחלטה?

אחריו מדבר שפרינצק. האם היינו צריכים בשביל חכנית עלובה זו של חמש שנים הבאות היינו צריכים במשך 4-5 שנים להרוס את החנועה הציונית? במקום פרוגרמה ציונית שלנו עד עכשיו הביא לנו עכשיו אף לא פרוגרמה קפיטליסטית אלא פרוגרמה של יצר הרע קפיטליסטי. בסוף דרש מויצמן ללכת ולפרוש שוב מגלח הציונות. אחריו קפלנסקי. מלפני עשרים שנה, כשהצביע נגד אוגנדה, אינו זוכר קונגרס או ישיבה וה"פ שהרגיש רצינות ואחריות כמו היום. קובע את הדוקטרינריות של הועדה, הדעות המוקדמות של "הסומחים" ההנחות של הועדה והסומחים אינן כשקיות אלא דוקטרינריות פוליטיות. מציין שהלאמה הקרקע נחקבלה בתנועה הציונית עוד לפני היות תנועה חשובה של פועלי ציון, ההתיישבות הקבוצתית בדגניה ובמרחביה נוסדו בשתייה רק בא כוח אחד לפועלים ב"יהרם קונפרנץ" הציוני ומכחיש את העלילה של הסומחים שצורות התיישבות אלו התפתחו רק תחת הלחץ הפוליטי של הפועלים.

ההנהלה אחראית למעשי הסומחים והועדה. חכנית זו היא

הכרזה מלחמה לפועלים. באחריות יצא נגד הצעה "הועד הזכני".

לאקזקוטיבה זו לא נמסור יותר שום מו"מ. לא נמסור לדון על

שנויים. דורש ועדה ציונית להכין חכנית פעולה.

אחריו מדבר גרינבוים. אינו מהסאוכובים. כל מה שקרה
היא מסקנה מוכרחת של רעיון ה וכוונות והמו"ם של ויצמן. ההנה"צ
לא באה עכשיו בדברים גלויים: זוהי החכמה, קבלו, אם לא - עלינו
ללכת. אולם הביאו הצעה "חרוצה" למשמש את המצב ולהפריד בזה"ם
בין הדברים. ממעטים את דמות הדו"ח של הועדה וכסמים שונות
החכמה בשביל החכמה כפי ההסכם שבין ויצמן ומרשל. המשיך בסגנון
הרגיל שלו.

אוטישקין קלח אחריו. דבר יודית. ציין המצב הרוח
הירוד בישיבה בחוף "המנצחים" הסבה - הוסר הצעיף מעל פני הכלה
וחשכו העיניים. אם לקבל העמדה הפורמליסטית של ויצמן שהסוכנות
היא החלטת הקונגרס והדבר נגמר - עלינו להפיק הוכחה, כי מה
שהציעו לנו מתנגד להחלטות הקונגרס. מגן על זכות הגדרה עצמית
של המתיישב, אם כי בעצמו מתנגד לקבוצה. לפועל יש זכות להתנגד
לקבוצה, לא למונד. להסתדרות הציונית יש רכוש רוחני - אם לא
חמרי -, לצד השני אין זאת, והם יאבדו את הרכוש הרוחני שלנו.
דו"ח הזה לא ניצור תנועה נוער. רוסשילד נתן כסף, מכים עצמו,
והרבה, אך אילו לא באה התנועה. היתה כל עבודתנו נהרסת בארץ.
בנוגע לקה"ק - הוא בוחר ברכוש פרטי, אבל בזכרו מה שנעשה ברוסיה,
באירלנד ובאר ארצות וחושב על מה שכלול להיות בארץ בעתיד, הוא
בוחר בקושי של הלאמת הקרקע. בנוגע לעבודה עצמית - הזכיר הבילויים
ומיסדי חדרה ופ"ח, ולבסוף הגענו למאורעות פ"ח. אנחנו הציוניים
שגידלנו תנועה עולמית, רכשנו כוח פוליטי, הקיסונו ישוב, החיינו
שפה - נעמוד על הברכים בפני אנשים שלא עשו כלום בארץ. ויצמן

אמר אחמול שנהיה גאים - גאים איננו. דרש קמדה ברורה. בעד
או נגר. נאומי עשה רושם עצום. אנשים בכו.

הפסקת צהרים.

אחרי הצהרים הראשון דיזנגוף. התנגדות הפועלים מחוץ
שנגעו בעניניהם. איני מניין מהו הכעס נגד מהכני החכנית. האם
היו צריכים להחיעץ עם פועלי ציון? הם מציעים את שיטתם - שיטת
שלי שלי שלך שלך. מדוע לא נחתמו עד היום החוזים כפי שהחלט
בקונגרס? לא צריך לדחות את היר הכושמת. אולם הוא מציע חלוקת
עבודה: בכסף הציוני תעבוד ההסתדרות הציונית כרצונה, אנשי
הסוכנות ישקיעו בספס במסדרות מיוחדים.
אחריו רופין: החל בבקורת הרכבת המומחים. הזכיר
שבקש לפני ארבע שנים להזמין את רוזן - שהוא יהודי ובר סמך
באמריקא. אולם באו ורים. השאלה בארץ אינה טכנית ומשקית בלבד,
יש שאלה כוסרית ולאומית, אך נעצב את חיינו בארץ. בשנת 1923
היה מיד על פי הזמנת רופין בארץ, ובדו"ח שלו הביע הסכמה רבה
למפעל. במשך 4 שנים נעשו שנויים רבים קדימה במשקנו: החבורה,
למדו, גדלה היכולת המשקית, ולא מובן כיצד היום הוא פוסל את
עבודתנו. הם הביעו דעתם לא על שאלות משקיות אלא סוציאליות
וחברתיות שאינם מומחים להן. קמבל היה סקיד בהודו, ביון היה
גובר של ועדה ההתישבות. ביון היה לו לפי דבריו תפקיד פשוט:
לחלק סכום הכסף על מספר הפליטים ובאופן זה לחלק. בא"י נפגש
פעם עם המרכז החקלאי, לא רצה לדבר כלום, רק שהם ידברו וענה:

אין מה לדבר. אחת יש לכם ראשים סלונים ולי ראש אנגלי. איש מהמומחים לא התראה עם רופין ולא דברו אתו בארץ. לא בחנו תנאי ההתישבות ה**יהודית** ברוסיה, ארגנטינה, א"י. בא"י אין מקום להתישבות של רוחים. בעלי אמצעים אינם רוצים ללכת לעסק. יש שאלה על הדור השני. מוענים למה אין חוזים? ביון עוד לא החזירו אף פרוטה מסכום של 8 מיליון.

הללו מושבות פיקא - אבל רק מושבה אחת נוסדה ע"י פיקא - בנימינה. עלתה יותר מהמושבות שלנו, אך לא שלמו עד היום אף פרוטה. אוסרים מושבות בהרים. אולם יש רק מושבה אחת - קריית ענבים והיא הייתה לה השנה ריות.

נגד חוה דעת המומחים, גם מסקנות הועדה אינן מניחות דעתו. בעד הסוכנות. נחוץ עוד כסף, נחוצים עוד אנשים. יש לנו החלטות הקונגרס בעד הסוכנות, ולא נוכל פתאום לשנות את כל הפרוט. קשה לו לדחות את הרפורט כמו שקשה לו לקבל אותו. בעד רטיפיקציה של הרפורט, אולם צריך להגיד שהיסודות הלאומיים חשובים לנו כמו יסודות משקיים. סובורדינציה של המומנט המשקי למומנט הלאומי. דבר עוד ליכטהיים - דברים לא חשובים.

אחריו דברתי אנכי. אוסישקין התאונן בלי יסוד על ישיבה זו ששורר בה מצב רוח ירוד. ישיבת הוה"פ לא נפתחה אמש אלא היום, ועל היום אין להגיד מה שהגיד אוסישקין. אחסול הגישה לנו ההנהלה את "הברית החדשה" - אך בלי אומץ, בלי חוקף ובלי אמונה. הודות לתעודה זו הובהר המצב וההחלטות של התנועה במשך שנים חגמר. עכשיו כל ציוני יוכל ויחויב לענות ברורות: הן או לא. אנחנו עונים בלא

ברור ומוחלט גם נגד החכנית וגם נגד אלה שהגישו אותה. לא מפני שהיא פוגעת בענייני הפועלים. מפני עניינינו המעמדיים אין אנו פוחדים. יש לנו די כוח בארץ, בהסתדרות, במפלגה, בחנועה הפועלים בעולם להלחם על עניינינו המעמדיים. הנה באחי רק כציוני, וכציוני אני פוסל את החכנית, מפני שנמחק בה צלם האלהים הציוני. הודעתי שהייבנו ואנו מחייבים את הסוכנות המורחבת, לא נדרוש משותפינו אידיאולוגיה ציונית, אולם השותפות תתכן רק על יסוד הפעולה הצייונית שלנו ולא על יסוד הפעולה הפילנטרופית שלהם. ואת חכנית הפעולה אנחנו נקבע. גם בחוכנו יש חלוקי דעות, אולם בתוך חנועה היונקת ממקור רעיון התחיה והגאולה - איני מסתמך מכתנגדינו, לא נקפיד גם על הדוגמא הדימוקרטית בארגון בני הברית שלנו. אולם נעמוד בחרף נפש על החוכן המלא והטהור של הציונות. ציונות היא לא רק בנין א"י. אפשר לפנות את א"י - וחוקה ישראל חכזב. אפשר להקים חברה שתהא לקלון. אין קסם בא"י. גם שם אפשר להחנוון. יש גם שם סוחרים נשים. אפשר ליצור קני עבדות ערבית שיהיו לזועה לעם היהודי ולאנושיות. לבנות עם יהודי ולחדשו נחוץ כסף - אך לא רק כסף. נחוצה אידיאה מוסרית גדולה. בחכנית זו שהגישת הועדה אין האידאה הציונית. אין לי כלום נגד חברי הועדה - חסרונם היחיד שאינם ציונים, ולא להם לתכנן את חכנית המפעל הציוני. לא המגיעה בקבוצה ובקה"ק היא העיקר - היא רק סימפטום - לחוסר כל רעיון לאומי. השאלה העומדת לפנינו היא שאלת המצפון הציוני. ואני דורש מכל ציוני ותיק שלא ישמט מחשבה ברורה, בלי אמתלאות. לשאלה הזאת אין שני צדדים. כלנו בארץ נכונים לרעוב עוד שנה ושנחים ובלבד שהציונות

לא חתנכל ולא חתכחש. אין לנו ענין לכוחות חדשים ולאמצעים

חדשים אין אנו בטוחים שהאיריה הציונית נשמרה במהותה.

עלינו לסור לוועדה שלנו להכין תכנית פעולה ציונית

ועל יסודה יעבדו אחנו כל אלה שירצו להיות שותפים למפעל.

אחרי דבר מוסינזון והישיבה נסגרה.

אחרי הישיבה ניגשה אלי סולד ואמרה לי בהתרגשות רבה:

לא שוכנעתי, אולם היום הרגשתי רגש של גאון על היותי ציונית.

הדברים ששמעתי היום הגדילו בי את הכבוד הציוני שלי. אני כבר

זקנה, בת 68, ולא קל ללשנות דעתי אבל הייתי מאושרת כשמעתי

מדברים כך כמו שדובר היום.

בלומנפלד מואונן למה אנו חושבים שהם אינם ציונים.

גם הם רואים את כל הלקוי והסכנה של התכנית, אבל הם חוששים שאם

זה ידחה לא יהיה כסף. בגרמניה לא יהיה כמעט כלום, כי רוב

הנוחנים פה אינם ציונים ונוחנים על סמך ווסרמן.

בערב הייתה לנו ישיבה את ההתאחדות: שפרינצק, קפלן,

מברסקי. מאחנז: זלמן, קפלנסקי אני. שפרינצק ציין 3 שאלות:

1) דו"ח הוועדה - מאוחדים בשלילה. 2) הרחבת הסוכנות - מאוחדים

בחוב. 3) ויצמן - שנוי במחלוקת. הליכת ויצמן היא מסון.

כוחותינו דלים, אין אנשים אחרים. לא יהיה תקציב. בארנו נמוקינו

וציינו שדתייה מתלפת של התכנית ממילא חביא לידי הליכת ויצמן.